

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

DLA TECHNIKUM I BRANŻOWEJ SZKOŁY 1 STOPNIA
PO SZKOLE PODSTAWOWEJ
W ZESPOLE SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH I ZAWODOWYCH
IM. MJRA HENRYKA SUCHARSKIEGO W BOLESŁAWCU

OD ROKU SZKOLNEGO

2022/2023

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

DLA TECHNIKUM I BRANŻOWEJ SZKOŁY 1 STOPNIA PO SZKOLE PODSTAWOWEJ W ZESPOLE SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH I ZAWODOWYCH IM. MJRA HENRYKA SUCHARSKIEGO W BOLESŁAWCU

Opracowane na podstawie:

- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia **22 lutego 2019 r.** w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych i słuchaczy w szkołach publicznych z późniejszymi zmianami
- Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia **19 sierpnia 2022 r.** zmieniającego rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych
- **Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania** Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych im. mjra Henryka Sucharskiego w Bolesławcu
- PZO uwzględnia rekomendacje po maturze z języka polskiego z maja 2022 r.

CELE i ZASADY PZO:

1. Założenia ogólne:

Przedmiotowe Zasady Oceniania (w skrócie PZO) z języka polskiego wynikają z założeń obowiązującego w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych im. mjra Henryka Sucharskiego w Bolesławcu Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania oraz podporządkowane są nadrzędnym celom określonym podstawą prawną. Mają służyć przede wszystkim uczniowi i wspierać jego rozwój, w dalszej kolejności wspomagać nauczyciela, dostarczając mu informacji o jakości jego pracy. Ocena wystawiana uczniowi winna być informacją o jego stanie wiedzy i umiejętności oraz o jakości jego pracy i wraz z nią powinna rosnać świadomość odpowiedzialności za własne uczenie się.

2. Cele przedmiotowych zasad oceniania:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz postępach w tym zakresie,
- udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć,
- udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju,
- motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce,
- dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia,
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

3. Celem oceniania na lekcjach języka polskiego jest monitorowanie postępów ucznia w zakresie:
- znajomości dziedzictwa literackiego i kulturowego,
  - rozumienia tradycji narodowej i europejskiej oraz rozpoznawania jej obecności
  - we współczesnej literaturze,
  - interpretacji tekstów kultury w różnych kontekstach,
  - rozpoznawania i hierarchizowania wartości w omawianych dziełach literatury,
  - orientacji w zjawiskach artystycznych we współczesnej kulturze i ich wartościowania,
  - znajomości zagadnień z nauki o języku przedstawionych w podstawie programowej.
4. Wymagania oraz sposób oceniania przedstawia się uczniom na początku roku szkolnego.
5. Proponowane kryteria oceniania, metody i formy pracy ucznia stosowane są w klasach realizujących podstawę programową na poziomie podstawowym oraz odpowiadają powszechnie stosowanej w szkole skali ocen szkolnych.

Na lekcjach języka polskiego oceniane są następujące obszary aktywności ucznia:

- a) Słuchanie.
- b) Mówienie.
- c) Pisanie.
- d) Czytanie i odbiór tekstów kultury.
- e) Rozpoznawanie i analiza zjawisk językowych.
- f) Prezentowanie wyników swojej pracy w różnych formach.
- g) Aktywność na lekcjach, praca w grupach i własny wkład pracy ucznia.

FORMA i CZĘSTOTLIWOŚĆ SPRAWDZANIA WIEDZY i UMIEJĘTNOŚCI UCZNIATECHNIKUM:

Formy	Jakie?	Ile?	Kiedy?	Zakres materiału
USTNE	odpowiedź	min. 1 raz w semestrze	bez zapowiedzi	wiadomości i umiejętności z trzech ostatnich tematów lekcyjnych
			zapowiedziana z min. tygodniowym wyprzedzeniem	wiadomości z poszczególnych działów, epok np. na lekcjach powtórkowych
	recytacja	1 raz w roku szkolnym	zapowiedziana z min. tygodniowym	1 raz w roku szkolnym
	aktywność na lekcji	wg potrzeb	na bieżąco	
	wypowiedź maturalna z puli zadań jawnych	min. 1 raz w roku szkolnym	bez zapowiedzi	po analizie lektury obowiązkowej
	znajomość lektur obowiązkowych	wg planu wynikowego do danej klasy	na bieżąco	zaliczenie znajomości wszystkich lektur wymaganych na egzaminie maturalnym jest obowiązkowe w klasie piątej-podstawa do wystawienia oceny pozytywnej na koniec roku

PISEMNE	praca klasowa, sprawdzian, test/czytanie ze zrozumieniem	min. 1 raz w semestrze	zapowiedziane z min. tygodniowym wyprzedzeniem	wiadomości i umiejętności z poszczególnych działów/epok
	sprawdziany ze znajomości lektur	na bieżąco	bez zapowiedzi	przed analizą lektury (sprawdzenie czy tekst jest przeczytany)
	kartkówka	na bieżąco	bez zapowiedzi	wiadomości i umiejętności z trzech ostatnich tematów lekcyjnych; - treść lektur
	wypowiedź argumentacyjna, esej interpretacyjny, notatka syntetyzująca	min. 1 raz w semestrze	zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem	bieżący materiał
	próbne arkusze maturalne, próbne egz. maturalne	matura z CKE, Operonem, Nową Erą i WSiP oraz inne wg potrzeb	bez zapowiedzi	traktowane jak praca klasowa- obowiązkowa dla maturzystów- arkusz matury próbnej jest oceniany z działu „Język w użyciu” (jedna ocena) oraz z wypracowania (druga ocena). Test historyczno-literacki nie podlega ocenie.

INNE	zadanie domowe	na bieżąco	wymagane każdorazowo	na bieżąco
	Wymagania formalne (np. zeszyt, podręcznik, lekturownik, tekst lektury podczas jej analizy, przybory)	Wymagane na każdej lekcji (brak zeszytu oraz lekturownika podczas analizy lektury jest równoznaczny z nieprzygotowaniem)	wg potrzeb	na bieżąco
	opracowanie projektu długoterminowego	wg potrzeb (poza klasą maturalną)	zapowiedziane z 2-3 tygodniowym wyprzedzeniem	Związane tematycznie z opracowywanym materiałem
	udział w konkursach	wg potrzeb (poza klasą maturalną)		
	udział w apelach i uroczystościach szkolnych (umiejętności recytatorskie),	wg potrzeb (nie dotyczy klas maturalnych)		

FORMA i CZĘSTOTLIWOŚĆ SPRAWDZANIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIĄ BRANŻOWEJ SZKOŁY 1 STOPNIA (PO SZKOLE PODSTAWOWEJ I PO GIMNAZJUM):

Uczeń może być oceniany co najmniej jeden raz w semestrze za:

- pisemne prace klasowe na tematy otwarte;
- umiejętność czytania ze zrozumieniem;
- sprawdzian wiadomości;

- pisemne prace domowe na tematy otwarte (związane z omawianą lekturą, motywem, okresem literackim);
- odpowiedź na lekcji, „kartkówkę” w związku z realizacją bieżącego materiału lub ze znajomości lektury;
- zadania domowe ustne (samodzielnie przygotowany materiał poszerzający wiadomości, analiza krótkiego fragmentu tekstu bądź całości tekstu, gromadzenie materiału pomocniczego, sporządzanie baz danych, referat ucznia na określony temat);
- aktywność na lekcji i poza nią (udział w dyskusji, praca w grupach, prezentacja, drama, propozycje interpretacyjne, udział w realizacji projektów przedmiotowych i interdyscyplinarnych, konkursach, przedstawieniach itp.);
- znajomość tekstów w całości lub fragmentach (recytacja na pamięć, znajomość cytatów) – jeden raz w semestrze.

ŚREDNIA WAŻONA

Nauczyciel stosuje metodę średniej ważonej. Przez średnią ważoną rozumiemy średnią stopni, w której nie każdy stopień jest jednakowo ważny. Ważność ta jest opisywana wskaźnikiem przyjętym przez nauczyciela uczącego w danej klasie i ustalana w zależności od stopnia trudności sprawdzanego materiału.

Poszczególnym działaniom przypisane są konkretne wagi:

Waga 1 - 10%:

- wszelkiego rodzaju prace i zadania domowe (np. referaty, ćwiczenia, prezentacje multimedialne, plakaty)
- projekty pracy badawczej i odpowiedzi na pytania podręcznika
- prace długoterminowe
- zeszyt przedmiotowy oraz zeszyt lektur i motywów literackich tzw. „lekturownik”
- wszelkiego rodzaju prace wykonywane na lekcji (indywidualne i grupowe), karty pracy
- recytacje
- aktywność

Waga 2 - 30%:

- kontrolne prace pisemne z trzech ostatnich tematów lub ze znajomości lektur (kartkówki i sprawdziany do 20 min.)
- prace badawcze, prezentacje ustne z ramowym planem wypowiedzi
- wypowiedzi maturalne (analiza jawnej puli pytań maturalnych)
- odpowiedzi ustne
- dyktanda (nie dotyczy maturzystów)
- udział w apelach i uroczystościach szkolnych (nie dotyczy maturzystów)
- udział w akcjach czytelniczych (nie dotyczy maturzystów)
- osiągnięcia w konkursach przedmiotowych na poziomie szkoły

Waga 3 - 60%:

- zapowiedziane prace kontrolne (sprawdziany, prace klasowe)
- niezapowiedziane sprawdziany ze znajomości lektur (przed ich analizą)
- pokonanie kolejnych etapów olimpiady przedmiotowej
- osiągnięcia na konkursach przedmiotowych rangi co najmniej międzyszkolnej
- testy matury próbnej (CKE, Operon, WSiP, Nowa Era i inne) zgodnie z zasadami przyjętymi w tabeli na stronie 3 i 4
- testy czytania ze zrozumieniem i wypracowania z fragmentem lektury (typu maturalnego)
- pisemna analiza tekstów poetyckich
- zaliczenie lektur obowiązkowych w klasie V technikum

WŚRÓD PRAC PISEMNYCH WYRÓŻNIAMY:

- pracę klasową (wypowiedź argumentacyjna, analiza wiersza) – trwającą 1-2 godz. lekcyjne,
- sprawdzian z epoki– trwający 1 godz. lekcyjną,
- test – trwający 1 godz. lekcyjną,
- czytanie ze zrozumieniem – trwające 1 godz. lekcyjną,
- kartkówkę (formę ustala nauczyciel uczący) – trwającą do 20 minut,
- dyktando
- próbne egzaminy maturalne

ZASADY OCENIANIA:

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości (jasne kryteria, zakres wymagań, sposób punktowania odpowiedzi ustnych i pisemnych).
2. Ocenie podlegają wszystkie formy aktywności ucznia. W klasie maturalnej ocenianie skupia się na umiejętnościach (nie wystawia się ocen za apele, uroczystości szkolne i akcje czytelnicze i inne formy aktywności).
3. Uczeń ma obowiązek posiadać na lekcji podręcznik/tekst lektury, zeszyt przedmiotowy, zeszyt lektur i motywów literackich (lekturownik). Ich brak traktowany jest jako nieprzygotowanie do lekcji.
4. Prace klasowe, testy czytania ze zrozumieniem, sprawdziany wiadomości, „kartkówki” ze znajomości lektury są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może ich napisać w wyznaczonym terminie, to powinien to uczynić w innym, uzgodnionym wcześniej z nauczycielem. Jeżeli nieobecność ucznia na lekcji nie została usprawiedliwiona, uczeń pisze tego typu pracę na najbliższej lekcji języka polskiego od razu po pojawieniu się w szkole. Ocena ze sprawdzianu wpisywana jest kolorem czerwonym.
5. Czytanie lektur jest obowiązkowe, a ocena znajomości ich treści ma tę samą wagę co oceny z pozostałych sprawdzianów. Sprawdzianów ze znajomości lektur nie zapowiada się!
6. Poza w/w zadaniami, ucznia obowiązuje systematyczna praca przy odrabianiu zadań domowych oraz przygotowywanie się do lekcji.
7. Sprawdziany odbywają się zgodnie z rozkładem materiału, ich termin podawany jest uczniom i odnotowywany w dzienniku lekcyjnym na tydzień przed wyznaczonym terminem.
8. Jeżeli uczeń opuści pracę klasową (sprawdzian, test) z przyczyn losowych (nieobecność trwała powyżej tygodnia i została usprawiedliwiona), to powinien ją napisać w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły w uzgodnieniu z nauczycielem. Jeśli nieobecność była kilkudniowa lub jednodniowa, uczeń pisze sprawdzian w ciągu tygodnia.
9. Uczeń ma prawo poprawić ocenę niedostateczną z pracy klasowej i sprawdzianu tylko 1 raz w terminie tygodnia od dnia oddania sprawdzonych prac. Ocena z poprawy jest wpisywana w odrębnej kolumnie oznaczonej jako poprawa i wpisana również kolorem czerwonym. Ocen dopuszczających i wyższych nie poprawia się. Ocen z „kartkówek” (ze znajomości lektur lub z bieżącego materiału) nie poprawia się.
10. Przy poprawianiu prac klasowych i sprawdzianów lub pisaniu w drugim terminie kryteria ocen nie zmieniają się, a otrzymana ocena zostaje wpisana do dziennika.
11. Uczeń, który unika pisania pracy klasowej lub sprawdzianu, nie przychodzi w określone dni lub mimo obecności w szkole odmawia napisania tej pracy otrzymuje ocenę niedostateczną. Uczeń obecny na lekcji odmawiający odpowiedzi ustnej, pisania kartkówki (a przed lekcją nie zgłosi nieprzygotowania), zapowiedzianej pracy pisemnej otrzymuje ocenę niedostateczną.
12. Za brak pracy domowej uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. Jeżeli jest wykonana błędnie, lub stwierdzi się niesamodzielność, korzystanie z internetu również otrzymuje ocenę niedostateczną i musi poprawić zadanie w ciągu tygodnia.

13. Korzystanie przez ucznia w czasie prac pisemnych z niedozwolonych przez nauczyciela pomocy stanowi podstawę do wystawienia oceny niedostatecznej.
14. Uczeń, który dokona plagiatu (plagiat to inaczej skopiowanie cudzego utworu lub jego części albo inaczej kradzież intelektualna. Oznacza również przypisanie sobie prawa do jego autorstwa) otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy oraz uwagę pisemną do dziennika. W przypadku ponownego plagiatu informacja o tym zostanie przekazana policji- uczniowi grożą konsekwencje prawne (w Polsce jest to traktowane jako przestępstwo, za które grozi grzywna, kara ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.).
15. Uczniowie nieobecni na kartkówkach piszą je od razu, gdy pojawią się na lekcji języka polskiego.
16. Nie ocenia się uczniów przez pierwszy tydzień po dłuższej (co najmniej 2- tygodniowej) usprawiedliwionej nieobecności w szkole.
17. Każdy uczeń ma prawo do zaliczenia mu dodatkowych ocen za wykonane prace nadobowiązkowe.
18. Udział i osiągnięcia w konkursach przedmiotowych, aktywność artystyczna (ciągła i wyróżniająca się) w szkole i poza szkołą, mogą spowodować, że ocena roczna będzie podwyższona o pół stopnia. Osiągnięcia na olimpiadach i konkursach wojewódzkich, okręgowych lub krajowych mogą być podstawą wystawienia oceny celującej.
19. Ocena końcowa jest oceną całoroczną, uwzględnia oba semestry.
20. Korzystanie przez ucznia w czasie prac pisemnych, odpowiedzi ustnych i innych form sprawdzania wiedzy z niedozwolonych przez nauczyciela pomocy stanowi podstawę do wystawienia oceny niedostatecznej.
21. W czasie lekcji uczniowie mają zakaz używania telefonów komórkowych i innych urządzeń, chyba, że będą im one potrzebne do wykonania zadania- nauczyciel wyraźnie wskaże, kiedy należy wyjąć telefon komórkowy/ smartfon.
22. Uczeń może zostać niesklasyfikowany, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczających 50% czasu przeznaczonego na te zajęcia.
23. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji 1 raz w semestrze, za wyjątkiem zapowiedzianych prac pisemnych/ustnych.
24. Dla uczniów z dysfunkcjami, potwierdzonymi (na piśmie) przez PPP lub inną uprawnioną instytucję, poziom wymagań będzie obniżony, z zachowaniem wymagań podstawy programowej.
25. Uczniowie aktywnie uczestniczą w lekcjach, nie przeszkadzają kolegom i nauczycielowi w trakcie zajęć oraz przestrzegają zasad bezpieczeństwa na zajęciach.
26. Czas oceniania prac pisemnych z języka polskiego to 18 dni! (14 dni roboczych). Nauczyciel może nie oddać prac w wyznaczonym terminie z przyczyn losowych lub choroby.
27. Każda ocena jest jawna. Uczeń ma prawo wiedzieć, za co i jaką ocenę otrzymał.
28. Rodzice są informowani o osiągnięciach swoich dzieci podczas zebrań ogólnych, a także w czasie konsultacji indywidualnych.
29. Uczeń zapoznaje się z poprawioną przez nauczyciela pracą pisemną w szkole na zajęciach edukacyjnych. Praca jest do wglądu przy biurku nauczyciela. Obowiązuje bezwzględny zakaz fotografowania prac ze względu na ochronę danych lub ewentualny wyciek do internetu.

KRYTERIA OCENY PRAC PISEMNYCH i WYPOWIEDZI USTNYCH

Kryteria procentowe dla prac pisemnych:

Prace pisemne (domowe i klasowe) na tematy otwarte rozumiane jako interpretacja i analiza fragmentu / fragmentów tekstów oraz testy czytania ze zrozumieniem, sprawdziany z lektur i z epok ocenia się według zasad obowiązujących na egzaminie maturalnym (odpowiednio dla poziomu podstawowego lub rozszerzonego) zapisanych w Informatorze o egzaminie maturalnym, a więc:

PROCENTY (%)	OCENA
0%-39%	NIEDOSTATECZNY
40%-59%	DOPUSZCZAJĄCY
60%-79%	DOSTATECZNY
80%-95%	DOBRY
96%-99%	BARDZO DOBRY
100%	CELUJĄCY

ODPOWIEDŹ USTNA

Przez odpowiedzi ustne rozumie się:

- odpowiedź na lekcji w związku z realizacją bieżącego materiału,
- znajomość tekstów w całości lub we fragmentach – ich opanowanie pamięciowe i wzorcową recytację.
- dopuszcza się np.: „kartkówkę” ze znajomości niewielkich cytatów – istotnych dla rozumienia treści dzieła.
- ponadto w każdej klasie przewiduje się recytację dłuższych tekstów (wierszy, fragmentów prozy) na pamięć).

–

1. Wypowiedzi ustne uczniów oceniane są w trakcie zajęć. Uczeń powinien rozpoznawać nawiązania do tradycji w tekście kultury, formułować wnioski, planować i porządkować wypowiedź, posługiwać się terminologią naukową, dokonać samodzielnej analizy i interpretacji tekstów kultury, rozpoznać ich przenośne, metaforyczne znaczenie, analizować środki specyficzne dla danej dziedziny sztuki, wykazać się swobodą konwersacji, kulturą dyskusji i piękną polszczyzną.
2. Ocena uwzględnia również dykcję i poprawność fonetyczną, jeśli źródłem uchybień nie są dysfunkcje ucznia. Nauczyciel zobowiązany jest do udzielenia krótkiej informacji zwrotnej na temat wypowiedzi ucznia.
3. Uczeń jest odpytywany przynajmniej jeden raz w semestrze, czyli przynajmniej dwa razy w roku szkolnym.
4. Ocena z odpowiedzi ustnej posiada wagę 2 (30%) nawet wtedy, gdy wpisuje się ją niebieskim/czarnym kolorem.
5. Odpowiedź ustna odbywa się na początku lekcji i swoją długością nie może zająć więcej niż 15 minut (1/3 długości jednostki lekcyjnej).
6. Podczas odpowiedzi ustnej nauczyciel zadaje uczniowi pytania dotyczące ostatnich 3 tematów (nie należy tego mylić z trzema ostatnimi jednostkami lekcyjnymi, gdyż jeden temat może być omawiany na więcej niż jednej jednostce lekcyjnej) lub z omawianej ostatnio lub obecnie lektury. Nauczyciel może pytać także o treść lektury, która od danego dnia ma być dopiero omawiana- sprawdzenie znajomości treści.
7. Przy ocenianiu nauczyciel powinien uwzględnić następujące kryteria:
8. merytoryczne – wiedza, brak błędów rzeczowych, poprawność wniosków, logika wypowiedzi;
9. językowe – poprawność językowa, piękno języka, staranność wypowiedzi, bogata leksyka, dbałość o kompozycję; inne – np. oryginalność sądów, powoływanie się na opinie autorytetów spoza tych omawianych na lekcjach, powoływanie się na samodzielną lekturę itp.

KARTKÓWKI

1. Praca pisemna sprawdzająca bieżące wiadomości. W zależności od stopnia trudności obejmowanego przez nią materiału, trwa od 10 do 20 minut. Kartkówka obejmuje mały zakres materiału (3 tematy) i nie wymaga wcześniejszej zapowiedzi.

2. Kartkówka może odbywać się nawet na każdej lekcji.
3. Kartkówka dotyczy materiału z ostatnich trzech tematów lub jest formą sprawdzenia znajomości lektury.
4. Kartkówki się nie poprawia. Nieobecność usprawiedliwiona dopuszcza możliwość zaliczenia ustnego z materiału, którego dotyczyła kartkówka. Nieobecność nieusprawiedliwiona skutkuje wpisaniem oceny niedostatecznej.
5. Kartkówka trwa od 5 do 15 minut. o wydłużenie czasu pracy mogą poprosić wyłącznie uczniowie.
6. Uczniowie z dysfunkcjami mają prawo albo do wydłużenia czasu od 10-15%, albo otrzymują proporcjonalnie mniej zadań.
7. Przeprowadzenie „kartkówki” ze znajomości lektury odbywa się przed przystąpieniem do omawiania dzieła (lub po w celu utrwalenia wiadomości) i ma przeciwdziałać zaznajamianiu się z utworem z rozlicznych streszczeń lub z filmów. Uczeń ma więc udzielić konkretnych odpowiedzi z takich zagadnień, które są istotne i zauważalne przy lekturze własnej, a pomijane w streszczeniu. Ponieważ znajomość treści lektury jest obowiązkowa, w wypadku gdy uczeń nie odpowiedział na 50% pytań otrzymuje ocenę niedostateczną.
8. Liczba „kartkówek” ze znajomości lektur w danym semestrze jest uzależniona od zakresu materiału realizowanego w danej klasie.
9. „Kartkówki” z bieżącego materiału mogą dotyczyć rozumienia analizowanych pojęć, haseł programowych, tez interpretacyjnych dzieła, znajomości życiorysu twórcy lub tym podobnych. Obejmują materiał z trzech ostatnich zrealizowanych zagadnień (nie musi to oznaczać trzech ostatnich lekcji).
10. Ocenie podlega ich wartość merytoryczna. Poziom kompozycji i języka odgrywa rolę drugorzędną. Za kartkówki z bieżącego materiału nie przewiduje się oceny celującej. Jeśli praca jest nieczytelna (pismo utrudnia prawidłowe odczytanie tekstu) nauczyciel może obniżyć jej wartość do oceny niedostatecznej. Wyjątek stanowią prace uczniów posiadających specjalistyczną opinię.

SPRAWDZIANY

1. Przewiduje się co najmniej dwa sprawdziany w każdym semestrze.
2. Nauczyciel informuje uczniów o planowanym sprawdzianie tydzień wcześniej i zapisuje to w dzienniku lekcyjnym, wyjątkiem są sprawdziany z treści lektur, które nie muszą być zapowiadane wcześniej. Nauczyciel podaje jedynie datę omawiania kolejnej lektury- jest to jednoznaczne z datą sprawdzianu z treści tekstu.
3. Za sprawdzian uznaje się również maturę próbną oraz semestralny sprawdzian kompetencji (tzw. akcja sprawdzająca). Wówczas, zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami PZO oceniana jest część arkusza zatytułowana „Język w użyciu” oraz napisane wypracowanie. Nie ocenia się natomiast testu historyczno-literackiego. Każda praca sprawdzana przez Polonistę jest oceniana. Uczeń otrzymuje zatem dwie oceny: za wypracowanie oraz za umiejętności językowe („Język w użyciu). Do dziennika wpisuje się także procentowy wynik całej próbnej matury z wagą „0”, co oznacza, że całosciowy wynik nie wpływa na średnią ważoną.
4. Sprawdzian może trwać od jednej do dwóch godzin lekcyjnych. w tym drugim wypadku na sprawdzian wykorzystuje się również przerwę międzylekcyjną.
5. Sprawdzian powinien być zapowiedziany z tygodniowym wyprzedzeniem, a jego wyniki powinny być ogłoszone, w zależności od jego wielkości, w przeciągu dwóch, a maksymalnie trzech tygodni (matura próbna).
6. Przed sprawdzianem uczniowie powinni zostać poinformowani o jego formie i zakresie materiału, którego sprawdzian będzie dotyczył.
7. W tygodniu mogą odbywać się najwyżej trzy sprawdziany, w ciągu dnia jeden sprawdzian.
8. Chęć poprawiania oceny musi zgłosić każdy uczeń indywidualnie. Termin ten nie powinien być dłuższy niż 1 tydzień od otrzymania oceny. Można poprawiać tylko oceny niedostateczne i dopuszczające.

9. czasie i formie poprawy decyduje nauczyciel. Nie jest to forma identyczna z formą poprawianego sprawdzianu (np. zamiast pracy pisemnej może to być odpowiedź ustna z tego samego zakresu materiału).
10. Ocena z poprawy jest ostateczna. Przy obliczaniu oceny ważonej bierze się pod uwagę obie oceny. Zarówno pierwszą jak i poprawioną. Z dziennika elektronicznego nie usuwa się ocen!
11. Nauczyciel może odmówić zgody na poprawę sprawdzianu, jeżeli istnieją przesłanki wskazujące, że poprawa zastępuje uczniowi właściwy sprawdzian i jest wynikiem pewnej kalkulacji ucznia.
12. Nieobecność usprawiedliwiona (odpowiedni wpis w dzienniku i np. zeszyte korespondencji) daje uczniowi prawo do sprawdzenia swoich wiadomości, ale również w tym wypadku czas i formę ustala nauczyciel. Jeżeli uczeń nie skorzysta z możliwości poprawy, to w miejsce oceny wpisuje się najpierw słowo „nb” a następnie ocenę niedostateczną.
13. Zaleca się, aby sprawdzian poprawkowy odbył się w ciągu tygodnia od ogłoszenia wyników sprawdzianu.
14. Nieobecność nieusprawiedliwiona pozbawia ucznia prawa do poprawki, a w miejsce oceny wpisuje się ocenę niedostateczną.
15. Uczniowie z dysfunkcjami mają prawo do oceniania według kryteriów stosowanych przy ocenianiu prac maturalnych oraz stosowania skali oceniania kartkówki.

AKTYWNOŚĆ

Ocenę za aktywność otrzymuje uczeń, który:

1. wnosi nowe informacje ściśle związane z omawianym tematem, przez co wzbogaca treść lekcji (np.: prezentuje wiedzę wynikającą z jego zainteresowań i umiejętności),
2. wskazuje kierunek interpretacyjny właściwy danemu tekstowi literackiemu, potrafi stawiać kontrowersyjne
3. tezy lub nie godzi się z tezą zaproponowaną,
4. żywo docieka omawianych treści, zadaje pytania, sugeruje dodatkowy kierunek interpretacji,
5. oczekuje potwierdzenia trafności lub nietrafności swoich sądów, opinii,
6. wyciąga trafne wnioski, sprawnie syntetyzuje lub uogólnia omawiany materiał,
7. wypowiada się, zachowując reguły poprawności językowej i stosowność stylu,
8. bierze udział w dyskusji, prezentuje własne opinie i sądy, potrafi je uzasadnić, a nawet bronić,
9. przestrzega wszelkich zasad kulturalnego i etycznego dyskusowania,
10. uczestniczy w konkursach przedmiotowych, olimpiadach,
11. angażuje się w realizację projektów przedmiotowych i interdyscyplinarnych na terenie szkoły i poza nią. Ocena za tak rozumianą aktywność jest zatem wysoka – przewiduje się ocenę: bardzo dobrą lub celującą.

NIEPRZYGOTOWANIE

1. Pod pojęciem nieprzygotowania należy rozumieć brak gotowości ucznia do odpowiedzi ustnej lub niezapowiedzianej kartkówki zgłoszony nauczycielowi przed zajęciami zgodnie z zasadami zawartymi na pierwszej lekcji języka polskiego.
2. Nieprzygotowanie zgłasza się przed rozpoczęciem przez nauczyciela sprawdzania listy obecności, zapisując na tablicy nr z dziennika osoby nieprzygotowanej. Na jednej lekcji nieprzygotowanie do zajęć mogą zgłosić maksymalnie 3 osoby.
3. Nie jest nieprzygotowaniem brak zadania domowego, chyba, że okoliczności podane przez ucznia są na tyle istotne, że nauczyciel uzna je za wystarczające.
4. Uczeń ma prawo do zgłoszenia tylko jednego nieprzygotowania w ciągu semestru.
5. Zgłoszenie drugiego nieprzygotowania w semestrze skutkuje oceną niedostateczną.

WYSTAWIANIE OCENY SEMESTRALNEJ I KOŃCOWOROCZNEJ:

1. Ocenę końcoworoczną ustala się biorąc pod uwagę wyniki ucznia z poszczególnych semestrów (wiedza i umiejętności ucznia), z tym, że nie może być to średnia arytmetyczna.
  2. Jeżeli uczeń otrzymał ocenę niedostateczną w 1 semestrze roku szkolnego, nauczyciel może, biorąc pod uwagę fakt, że wiedza z ocenianego semestru jest niezbędna do dalszej nauki przedmiotu, ustalić formę zaliczenia materiału z 1 semestru. Termin takiego zaliczenia powinien zostać ustalony dla wszystkich uczniów i nie powinien być wyznaczony później niż na koniec lutego. [w wyjątkowych przypadkach takich jak ferie zimowe, czas ten może być wydłużony do końca pierwszego tygodnia marca].
  3. Nauczyciel wyznaczający egzamin zaliczeniowy z pierwszego semestru ma obowiązek wzięcia wyniku tego egzaminu przy wystawieniu oceny końcoworocznej .
  4. W wypadku niezaliczenia uczeń, gdy otrzymuje ocenę niedostateczną na koniec roku i zyskuje prawo do egzaminu poprawkowego, zdaje na egzaminie poprawkowym materiał z całego roku szkolnego.
  5. Uczeń nie ma prawa poprawiać oceny śródrocznej.
  6. Oceny klasyfikacyjne powinny być ustalone zgodnie z przedmiotowym systemem oceniania.
  7. Podstawą oceny klasyfikacyjnej semestralnej i końcoworocznej są oceny znajdujące się w elektronicznym dzienniku lekcyjnym.
  8. Nauczyciel powiadamia ucznia i wychowawcę o przewidywanej ocenie niedostatecznej na miesiąc przed klasyfikacją, a wychowawca w formie pisemnej powiadamia rodziców.
  9. Uczeń, który opuści 20- 25% odbytych lekcji w danym semestrze zobowiązany jest do zaliczenia danej partii materiału w formie zarówno pisemnej jak i ustnej. W przypadku 50% nieobecności na zajęciach lekcyjnych w semestrze uczeń może być klasyfikowany wyłącznie na podstawie egzaminu klasyfikacyjnego.
  10. Uczeń ma prawo do poprawy oceny końcoworocznej na wyższą, gdy spełnione zostały poniższe warunki:
    - a. zgłasza chęć poprawy co najmniej 2 tygodnie przed wystawianiem ocen;
    - b. nigdy nie wykazywał negatywnego stosunku do nauczyciela i zajęć lekcyjnych (brak uwag nauczyciela języka polskiego);
    - c. był aktywny na zajęciach;
    - d. opuścił mniej niż 20% lekcji, przy czym nieobecność winna być uzasadniona i usprawiedliwiona
    - e. nie ma żadnych zaległości w realizacji materiału nauczania (wszystkie działy i sprawdziany zaliczone);
    - f. uzyskał pozytywne oceny z prac klasowych, sprawdzianów i tzw. „kartkówkę” ze znajomości lektur
    - g. nie uzyskał oceny niedostatecznej na skutek odmowy odpowiedzi ustnej i pisemnej,
    - h. uzyskał przynajmniej 75% liczby ocen możliwych do uzyskania z bieżącej kontroli osiągnięć uczniów
- i ponadto spełnia wymagania zapisane w załączniku nr 11 do Statutu ZSOiZ w Bolesławcu.
11. Oceny klasyfikacyjne śródroczne oraz końcoworoczne ustala się w stopniach według średniej ważonej ocen cząstkowych:

Średnia ważona (S)	Ocena (zapis cyfrowy)	Ocena (zapis słowny)
0 - 1,74	1	NIEDOSTATECZNY
1,75-2,74	2	DOPUSZCZAJĄCY
2,75-3,74	3	DOSTATECZNY
3,75-4,74	4	DOBRY
4,75-5,60	5	BARDZO DOBRY
5,61-6,00	6	CELUJĄCY

Nauczyciel może odstąpić od stosowania powyższego sposobu ustalania oceny semestralnej w przypadku, gdy uczeń osiąga bardzo wysokie wyniki w konkursach przedmiotowych (minimum etap regionalny OLiJP, etapy wojewódzkie innych konkursów humanistyczno-polonistycznych) lub posiada zaświadczenia o poważnych dysfunkcjach, których przyczyną jest szeroko rozumiany stan zdrowia (w tym drugim wypadku należy kierować się dobrem dziecka, a zespół klasowy, do którego uczęszcza dane dziecko powinien być powiadomiony o przyczynie, z zachowaniem wszelkiej delikatności, takiego odstępstwa);

UWAGA!!!

Podstawą wystawienia pozytywnej oceny z języka polskiego na koniec roku w klasie maturalnej jest:

- zaliczenie ustne treści lektur obowiązkowych (zaliczenie odbywa się w wyznaczonym terminie i zawsze posiada wagę 60)
- wykazanie się umiejętnością analizy tekstów kultury – pula pytań jawnych i niejawnych egzaminu maturalnego

Wystawiając ocenę, nauczyciel sugeruje się powyższą tabelą, jednak zgodnie ze Statutem ZSOiZ, to nauczyciel podejmuje ostateczną decyzję o ocenie. Uczeń musi wykazać się umiejętnościami i wiedzą określoną w wymaganiach na poszczególne oceny.

WARUNKI I TRYB UZYSKANIA OCENY WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA

Informacje o sposobie uzyskania oceny wyższej niż przewidywana stanowi załącznik nr 11 do Statutu ZSOiZ w Bolesławcu oraz zapis z pkt. 10. WYSTAWIANIE OCENY SEMESTRALNEJ I KOŃCOWOROCZNEJ.

OGÓLNE WYMAGANIA EDUKACYJNE W TECHNIKUM:

Ocena niedostateczna (1)

otrzymuje ją uczeń, który:

- nie zdobył podstawowych wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej;
- nie interesuje się przebiegiem zajęć;
- nie uczestniczy w lekcji;
- opuszcza prace klasowe;
- nie przygotowuje zadań domowych;
- nie uczestniczy w zajęciach uzupełniających (np. koło maturalne).

Ocena dopuszczająca (2)

otrzymuje ją uczeń, który:

- ma fragmentaryczną wiedzę i podstawowe umiejętności określone w podstawie programowej;
- pobieżnie zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i interpretuje go z pomocą nauczyciela;
- rozpoznaje podstawowe związki przyczynowo-skutkowe;
- sytuuje w czasie i przestrzeni tylko najważniejsze wydarzenia literackie;
- rozpoznaje przybliżony czas powstania wskazanego tekstu kultury na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej;
- odszukuje najważniejsze informacje w źródle pisanym;
- wykorzystuje z pomocą nauczyciela znalezione informacje;
- posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- dostrzega niektóre typy błędów językowych;
- przedstawia przy pomocy nauczyciela wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- redaguje z pomocą nauczyciela teksty własne;

- aktywnie słucha wykładu i określa jego tematykę.

Ocena dostateczna (3)

otrzymuje ją uczeń, który:

- ma niepełną wiedzę i podstawowe umiejętności określone w podstawie programowej;
- zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i samodzielnie przeprowadza chociaż fragmentaryczną jego interpretację;
- wiąże elementarne fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe;
- selekcjonuje podstawowe wydarzenia literackie;
- przyporządkowuje wcześniej poznany tekst kultury (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) określonej epoce literackiej;
- odnajduje najważniejsze informacje zawarte w kilku źródłach pisanych, dokonuje ich wspólnej analizy porównawczej;
- wykorzystuje znalezione informacje;
- przeprowadza analizę źródeł informacji;
- posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- dostrzega różne typy błędów językowych;
- przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- redaguje teksty własne i cudze;
- aktywnie słucha wykładu i potrafi go streścić;
- odróżnia fakty od opinii.

Ocena dobra (4)

otrzymuje ją uczeń, który:

- ma podstawową wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej, posługuje się nimi w typowych sytuacjach;
- dobrze zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i interpretuje go;
- sprawnie wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe;
- hierarchizuje pod względem stopnia ważności wydarzenia literackie;
- rozpoznaje (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) czas powstania wskazanego tekstu kultury oraz określa jego powiązania z kontekstem historycznym;
- samodzielnie dokonuje analizy wskazanego tekstu kultury;
- znajduje i porównuje informacje zawarte w różnych (nie tylko pisanych) źródłach;
- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji;
- sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- rozróżnia pojęcia błędu językowego i zamierzonej innowacji językowej, rozpoznaje i poprawia różne typy błędów językowych;
- określa podstawowe funkcje tekstów (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresyjną – w tym perswazyjną);
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- sprawnie redaguje teksty własne i cudze;
- aktywnie słucha wykładu, potrafi go streścić, w punktach zapisać najważniejsze tezy;
- odróżnia fakty od opinii, tworzy własne opinie.

Ocena bardzo dobra (5)

otrzymuje ją uczeń, który:

- ma pełną wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej, posługuje się nimi w różnych sytuacjach problemowych;
- szczegółowo zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i samodzielnie go interpretuje;
- sprawnie wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe i wyciąga wnioski;
- hierarchizuje pod względem stopnia ważności wydarzenia literackie, uzasadnia swój wybór;
- sprawnie podaje (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) czas powstania
- wskazanego tekstu kultury oraz jego powiązania z kontekstami: historycznym, filozoficznym i artystycznym;
- samodzielnie dokonuje analizy i interpretacji określonego tekstu kultury;
- odszukuje i porównuje dane zawarte w różnych (nie tylko pisanych) źródłach, samodzielnie je interpretuje;
- zauważa rozmaite interpretacje tekstów kultury;
- samodzielnie ocenia wydarzenia kulturalne;
- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji;
- sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- rozróżnia pojęcia błędu językowego i zamierzonej innowacji językowej, poprawności i stosowności wypowiedzi, rozpoznaje i poprawia różne typy błędów językowych;
- określa funkcje tekstów (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną, poznawczą, komunikacyjną i społeczną);
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- sprawnie redaguje teksty własne i cudze;
- aktywnie słucha wykładu, potrafi go streścić, w punktach zapisać najważniejsze tezy;
- odróżnia fakty od opinii, tworzy własne opinie i konfrontuje je z innymi poglądami;
- aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji.

Ocena celująca (6)

otrzymuje ją uczeń, który:

- ma wiedzę i umiejętności wykraczające poza podstawę programową, posługuje się nimi w różnych trudnych sytuacjach problemowych (w tym laureat olimpiady);
- szczegółowo zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem trudny tekst literacki i samodzielnie go interpretuje;
- sprawnie wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe i wyciąga wnioski;
- hierarchizuje pod względem stopnia ważności wydarzenia literackie, uzasadnia swój wybór;
- bezbłędnie podaje (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) czas powstania
- wskazanego tekstu kultury oraz jego powiązania z kontekstami: historycznym, filozoficznym i artystycznym;
- zauważa rozmaite interpretacje tekstów kultury i je ocenia;
- samodzielnie dokonuje wnikliwej analizy i interpretacji wskazanego tekstu kultury;
- zna literaturę dotyczącą sztuki i wydarzeń kulturalnych, stosuje tę wiedzę w różnych sytuacjach problemowych;
- odnajduje i porównuje dane zawarte w różnych (nie tylko pisanych) źródłach, samodzielnie je interpretuje;
- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji;
- sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;

- rozróżnia pojęcia błędu językowego i zamierzonej innowacji językowej, poprawności i stosowności wypowiedzi, rozpoznaje i poprawia różne typy błędów językowych;
- określa funkcje tekstów (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną, poznawczą, komunikacyjną i społeczną);
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej, stosując zróżnicowane formy wypowiedzi;
- sprawnie redaguje teksty własne i cudze;
- aktywnie słucha wykładu, potrafi go streścić, w punktach zapisać najważniejsze tezy i ich uzasadnienie;
- odróżnia fakty od opinii, tworzy własne opinie i konfrontuje je z innymi poglądami, wyciąga wnioski;
- samodzielnie rozwija swoje zainteresowania;
- potrafi swoją wiedzą zainteresować innych;
- aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji i na zajęciach pozaszkolnych.

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA EDUKACYJNE W TECHNIKUM:

Szczegółowe wymagania edukacyjne z języka polskiego dla danej klasy w roku szkolnym są przekazywane przez nauczyciela przedmiotu na początku roku szkolnego.

OGÓLNE WYMAGANIA EDUKACYJNE W BRANŻOWEJ SZKOLE I STOPNIA:

Ocena niedostateczna (1)

ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności w zakresie określonym wymaganiami podstawy programowej,
- braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy,
- nie jest w stanie rozwiązać zadań o niewielkim stopniu trudności.

Ocena dopuszczająca (2)

ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował części wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową,
- ma możliwość opanowania treści określonych w podstawie programowej w ciągu dalszej nauki,
- rozwiązuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o niewielkim stopniu trudności, w szczególności:
  - podejmuje próbę rozmowy,
  - posługuje się nieskomplikowanym słownictwem,
  - tworzy wypowiedź komunikatywną,
  - stosuje się do zasad ortografii polskiej,
  - tworzy notatkę z lekcji,
  - tworzy pisma użytkowe,
  - wykonuje zadania zgodnie z instrukcją,
  - korzysta z księgozbioru szkolnego,
  - korzysta ze słowników, leksykonów, encyklopedii;

Ocena dostateczna (3)

ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności określone treściami programowymi na poziomie nie przekraczającym wymagań zawartych w podstawie programowej,
- rozwiązuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności, w szczególności:
  - rozpoznaje specyfikę omawianych tekstów,
  - odczytuje sens analizowanych utworów,
  - rozpoznaje nadawcę i adresata utworu,
  - czyta ze zrozumieniem,
  - analizuje i interpretuje omawiane fragmenty utworów,
  - szuka literatury przydatnej do omówienia różnych zagadnień,
  - sporządza opis bibliograficzny książki,
  - rozpoznaje manipulację językową,
  - rozpoznaje funkcje tekstu,
  - rozpoznaje stylizację językową,
  - rozpoznaje błąd językowy,
  - określa problematykę utworu,
  - pisze zgodnie z zasadami ortografii polskiej,
  - rozpoznaje w utworze sposoby kreowania świata przedstawionego,
  - dostrzega w utworach wartości narodowe i uniwersalne,
  - argumentuje własną wypowiedź, podając przykłady,
  - wygłasza własny sąd na forum klasy,
  - operuje słownictwem z określonych kręgów tematycznych;

Ocena dobra (4)

ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- nie w pełni opanował wiadomości i umiejętności określonych treściami programowymi danej klasy, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania zawarte w podstawie programowej,
- poprawnie stosuje wiadomości w praktyce, w szczególności:
  - wypowiada się w sposób logiczny i zrozumiały,
  - czyta ze zrozumieniem teksty kultury,
  - sprawnie wykonuje powierzone zadania,
  - wartościuje i ocenia postawy bohaterów,
  - wartościuje i ocenia teksty kultury,
  - aktywnie uczestniczy w dyskusji,
  - argumentuje i wnioskuje w związku z omawianym problemem,
  - ocenia własne kompetencje językowe,
  - konfrontuje omawiany tekst literacki i innymi tekstami kultury,
    - rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne;

Ocena bardzo dobra (5)

ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności w zakresie określonym wymaganiami programowymi,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, w szczególności:
  - dostrzega rodzaje stylów wypowiedzi,
  - dostrzega i komentuje artystyczne środki wyrazu,
  - przeprowadza interpretację porównawczą kilku utworów literackich,
  - rozpoznaje aluzje literackie,

- rozpoznaje motywy literackie,
- formułuje wypowiedź poprawną pod względem językowym, logicznym i kompozycyjnym,
- wykazuje postawę krytyczną wobec otaczającego świata, wygłasza własny sąd,
- recytuje lub wygłasza z pamięci fragmenty tekstów literackich,
  - rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte treściami programowymi,
  - potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach;

Ocena celująca (6)

ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- posiadał kompletną i spójną wiedzę w zakresie określonym wymaganiami programowymi, tzn.:
- stosuje zasady poprawnego mówienia,
- dba o dykcję i intonację,
- stosuje w wypowiedzi ustnej odpowiednie środki językowe,
- potrafi stawiać tezy i bronić swojego stanowiska,
- aktywnie uczestniczy w dyskusji,
- argumentuje w swojej wypowiedzi,
- używa bogatego słownictwa,
- wykorzystuje konteksty kulturowe i historyczne,
- formułuje wypowiedź poprawną pod względem językowym, logicznym i kompozycyjnym,
- potrafi konstruować wypowiedź według własnego pomysłu kompozycyjnego,
- odczytuje idee dzieła, rozumie manipulację językową,
  - samodzielnie poszerza własną wiedzę i doskonali umiejętności,
  - potrafi w sposób twórczy rozwiązywać różnorodne problemy z zakresu treści programowych,
  - w pracy wykorzystuje wiedzę z różnych dziedzin nauki,
  - osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych kwalifikując się do finałów na szczeblu wojewódzkim/regionalnym, albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia,

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA EDUKACYJNE W BRANŻOWEJ SZKOLE I STOPNIA:

Szczegółowe wymagania edukacyjne z języka polskiego dla danej klasy w roku szkolnym są przekazywane przez nauczyciela przedmiotu na początku roku szkolnego.

OCENIANIE UCZNIĄ Z DYSFUNKCJAMI

W przypadku uczniów, u których stwierdzono (na podstawie orzeczenia lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej) konieczność dostosowania wymagań edukacyjnych do możliwości ucznia, przedmiotowe zasady oceniania są dostosowywane do indywidualnych potrzeb ucznia w oparciu o te zalecenia.

A. Ocenianie uczniów z dysleksją rozwojową na języku polskim:

a) czytanie:

- nie odpytywać z czytania głośnego tekstu, którego uczeń nie zna,
- odpytywać z czytania głośnego tekstu przeczytanego przez ucznia wcześniej w domu,
- nie ponaglać tempa czytania,
- pozwolić na analizę czytanego tekstu w indywidualnym tempie,
- zezwolić uczniowi na korzystanie z nagranych tekstów w celu poznania lektur szkolnych;

b) pisanie:

- nie omawiać błędów ucznia przed zespołem klasowym,

- pozwolić na pracę w indywidualnym tempie, aby umożliwić czytelne zapisanie notatek, napisanie pracy lub udzielenie odpowiedzi na pytania,
- w przypadku dysgrafii, umożliwić uczniowi pisanie prac domowych na komputerze,
- nie oceniać strony graficznej pisma.

B. Wskazania do pracy z uczniem z innymi dysfunkcjami:

a) w przypadku ucznia charakteryzującego się zaburzeniami percepcji wzrokowej należy zwracać uwagę na:

- trudności z pisaniem pomimo dobrych wypowiedzi ustnych,
- kłopoty z zapisem wyrazów w poprawnej formie gramatycznej,
- wolne tempo czytania oraz problem zrozumienia czytanych treści,
- niechęć do czytania tekstów,
- popełnianie błędów przy przepisywaniu tekstów,
- opuszczanie znaków interpunkcyjnych,
- słabą pamięć wzrokową,
- liczne błędy ortograficzne.

b) w przypadku oceniania ucznia charakteryzującego się zaburzeniami percepcji słuchowej zwracać należy na:

- trudności w uczeniu się pamięciowym,
- trudności z odróżnianiem podobnych słów,
- nieprawidłową wymowę,
- trudności w rozumieniu tekstu.

c) w przypadku oceniania ucznia charakteryzującego się ADHD należy zwracać uwagę na stwarzanie odpowiednich warunków koncentracji ucznia podczas lekcji.

W trakcie nauczania zdalnego również obowiązują wszystkie powyższe zasady PZO z języka polskiego.

Opracowanie: mgr Paweł Domzalski oraz Zespół Przedmiotów Humanistycznych w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych im. mjra Henryka Sucharskiego w Bolesławcu.